Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

20. juuni 2024*

Eelotsusetaotlus – Õigusaktide ühtlustamine – Biotsiidid – Määrus (EL) nr 528/2012 – Artikkel 72 – Biotsiide sisaldav desinfitseerimisvahend – Reklaamipiirangud – Mõiste „muud samalaadsed märkused“ – Eesmärk tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge tase

Kohtuasjas C-296/23,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) 20. aprilli 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. mail 2023, menetluses

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

versus

dm-drogerie markt GmbH & Co. KG,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, kohtunikud T. von Danwitz, P. G. Xuereb (ettekandja), A. Kumin ja I. Ziemele,

kohtujurist: N. Emiliou,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV, esindaja: *Rechtsanwalt* C. Rohnke,

– dm-drogerie markt GmbH & Co. KG, esindajad: *Rechtsanwälte* O. Bludovsky ja D. Braunwarth,

– Eesti valitsus, esindaja: M. Kriisa,

– Kreeka valitsus, esindajad: E. Leftheriotou ja A.-E. Vasilopoulou,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

– Leedu valitsus, esindaja: V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,

– Euroopa Komisjon, esindajad: R. Lindenthal ja M. Noll-Ehlers,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT 2012, L 167, lk 1), artikli 72 lõike 3 teist lauset.

2 Taotlus on esitatud Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (kõlvatu konkurentsi vastase võitluse ühing, Saksamaa) (edaspidi „ZBUW“) ja kogu Saksamaa territooriumil tegutseva käsimüügiravimite, kodukeemia- ja kosmeetikatoodete kaupluste keti dm-drogerie markt GmbH & Co. KG (edaspidi „dm“) vahelises kohtuvaidluses biotsiidi kirjelduse üle selle reklaamis.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Määruse nr 528/2012 põhjendustes 1, 3, 53 ja 61 on märgitud:

„(1) Biotsiidid on vajalikud inimeste ja loomade tervisele kahjulike ning looduslikke või toodetud materjale kahjustavate organismide tõrjeks. Biotsiidid võivad aga oma omaduste ja nendega seotud kasutusviiside tõttu ohustada inimesi, loomi ja keskkonda.

[…]

(3) Käesoleva määruse eesmärk on tõhustada biotsiidide vaba liikumist liidus, tagades samas inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme. Erilist tähelepanu tuleks pöörata haavatavate rühmade, näiteks rasedate ja laste kaitsele. Käesoleva määruse sätted peaksid põhinema ettevaatusprintsiibil, et toimeainete ja biotsiidide tootmine ning turul kättesaadavaks tegemine ei tooks kaasa kahjulikke mõjusid inimeste või loomade tervisele või vastuvõetamatut mõju keskkonnale. Biotsiididega kauplemisel esinevate takistuste võimalikult suures ulatuses kõrvaldamist silmas pidades tuleks sätestada toimeainete heakskiitmise ning biotsiidide turul kättesaadavaks tegemise ja kasutamise eeskirjad, sealhulgas lubade vastastikuse tunnustamise ja paralleelse kaubanduse eeskirjad.

[…]

(53) Selleks et tarbijatel oleks võimalik teha teadlikke valikuid ning et hõlbustada jõustamist ja anda ülevaade töödeldud toodete kasutamisest, tuleks kõnealused tooted asjakohaselt märgistada.

[…]

(61) Biotsiididest tulenevaid riske ja riskijuhtimismeetmeid käsitleva teabe edastamine on käesoleva määrusega kehtestatud süsteemi oluline osa. […]“.

4 Määruse artikli 1 „Eesmärk ja sisu“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist käsitlevate eeskirjade ühtlustamise abil, tagades samas inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme. Käesoleva määruse sätted põhinevad ettevaatusprintsiibil, et tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse. Erilist tähelepanu pööratakse haavatavate elanikkonnarühmade kaitsele.“

5 Määruse artikkel 3 „Mõisted“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „biotsiid“

– mis tahes aine või segu niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute;

– mis tahes aine või segu, mis on loodud ainetest või segudest, mis ise ei kuulu esimese taande alla, ja mille kasutamise eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmine, nende toime ärahoidmine või muul viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute.

Töödeldud toode, millel on esmane biotsiiditoime, loetakse biotsiidiks.

[…]

y) „reklaam“ – vahend biotsiidi müügi või kasutuse edendamiseks trüki-, elektroonilise või muu meedia vahendusel;

[…]“.

6 Määruse artiklis 17 „Biotsiidide turul kättesaadavaks tegemine ja kasutamine“ on sätestatud:

„1. Biotsiide ei tehta turul kättesaadavaks ega kasutata ilma käesoleva määruse kohaselt antud loata.

[…]

5. Biotsiide kasutatakse vastavalt loas artikli 22 lõike 1 kohaselt sätestatud tingimustele ning artiklis 69 sätestatud märgistamis- ja pakendamisnõuetele.

Nõuetekohane kasutamine tähendab füüsikaliste, bioloogiliste, keemiliste või vajaduse korral muude meetmete kombinatsioonide mõistlikku rakendamist, mille abil on võimalik biotsiidide kasutamist piirata hädavajaliku miinimumini ja võtta tarvitusele asjakohased ettevaatusabinõud.

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust asjakohaselt biotsiidide riskidest ja kasulikkusest, samuti võimalustest, kuidas vähendada miinimumini nende kasutamist.

[…]“.

7 Määruse nr 528/2012 XV peatüki „Teavitamine ja teabevahetus“ 2. jagu „Biotsiide käsitlev teave“ sisaldab artikleid 69–73.

8 Määruse artiklis 69 „Biotsiidide klassifitseerimine, pakendamine ja märgistamine“ on sätestatud:

„1. Loaomanikud tagavad, et biotsiidid klassifitseeritakse, pakendatakse ja märgistatakse artikli 22 lõike 2 punktis i osutatud ohu- ja hoiatuslausete kohaselt, [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 1999. aasta] direktiivi 1999/45/EÜ [ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1999, L 200, lk 1; ELT eriväljaanne 13/24, lk 109)] kohaselt ja vajaduse korral [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta] määruse (EÜ) nr 1272/2008[, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1),] kohaselt.

Tooted, mida võib eksikombel pidada toiduaineks, sealhulgas joogiks, või söödaks, tuleb pakendada nii, et sellise eksimuse tõenäosus oleks minimaalne. Kui sellised tooted on üldsusele kättesaadavad, peavad need sisaldama koostisosi, mis nende tarbimise vastumeelseks muudavad, eelkõige laste jaoks.

2. Lisaks kooskõlale lõikega 1 tagavad loaomanikud, et märgistus ei ole eksitav toote mõju suhtes inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või selle tõhususe suhtes ning ei sisalda mingil juhul märkusi „madala riskitasemega biotsiid“, „mittetoksiline“, „tervisele kahjutu“, „looduslik“, „keskkonnasõbralik“, „loomasõbralik“ või muid samalaadseid märkusi. […]

[…]“.

9 Määruse nr 528/2012 artiklis 72 „Reklaam“ on ette nähtud:

„1. Lisaks kooskõlale määrusega (EÜ) nr 1272/2008 sisaldavad kõik biotsiidireklaamid lauseid „Kasutage biotsiidi ohutult. Enne kasutamist lugege alati läbi märgistus ja teave toote kohta“. Need laused peavad olema ülejäänud reklaamist selgesti eristatavad ja loetavad.

2. Reklaamijad võivad ettenähtud lausetes asendada sõna „biotsiidid“ selge viitega reklaamitavale tooteliigile.

3. Biotsiidireklaamides ei esitleta toodet viisil, mis võib olla eksitav selle mõju suhtes inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või selle tõhususe suhtes. Mitte mingil juhul ei tohi biotsiidireklaamis kasutada väljendeid „madala riskitasemega biotsiid“, „mittetoksiline“, „tervisele kahjutu“, „looduslik“, „keskkonnasõbralik“, „loomasõbralik“ või muud samalaadset.“

Saksa õigus

10 3. juuli 2004. aasta kõlvatu konkurentsi vastase seaduse (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb; *BGBl.* 2004 I, lk 1414) (põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis) §-s 3 on ette nähtud ebaausate kaubandustavade keeld.

11 Selle seaduse §-s 3a „Õigusnormi rikkumine“ on sätestatud:

„Ebaausat kaubandustava kasutab igaüks, kes rikub õigusnormi, mis on muu hulgas ette nähtud selleks, et turuosaliste huvides reguleerida tegevust turul, kui see rikkumine võib oluliselt kahjustada tarbijate, teiste turuosaliste või konkurentide huve.“

12 Nimetatud seaduse § 8 „Tegevuse lõpetamine ja tegevusest hoidumine“ lõikes 1 on sätestatud:

„Isiku suhtes, kes kasutab õigusvastast kauplemistava § 3 või § 7 tähenduses, võib teha ettekirjutuse selle tegevuse lõpetamiseks; tegevuse kordumise riski korral võib teha ettekirjutuse sellest tegevusest hoidumiseks või selle keelata. […]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

13 Eelotsusetaotlusest nähtub, et dm pakkus müügiks, sealhulgas internetis, desinfitseerimisvahendit BioLYTHE (edaspidi „kõnealune toode“). Tootele kinnitatud etiketil olid toote nimetuse all märkused „Ökoloogiline universaalne laia toimespektriga desinfitseerimisvahend“, „Naha, käte ja pindade desinfitseerimine“, „Tõhus SARS-Corona vastu“ ning „Nahasõbralik • Mahetoode • alkoholivaba“.

14 Kuna ZBUW leidis, et tegemist on ebaausa reklaamiga, sest väidetavalt rikkus dm asjaomasel turul tegutsemist reguleerivaid õigusnorme, mis on ette nähtud määruses nr 528/2012, ja kuna dm-ile tehtud hoiatus jäi tulemusteta, esitas ZBUW Landgericht Karlsruhele (Karlsruhe esimese astme kohus, Saksamaa) hagi, milles palus sisuliselt teha dm-ile teatud sunnivahendite ähvardusel ettekirjutuse lõpetada kõnealuse toote reklaamis või etiketil selle toote tähistamine või turustamine „Ökoloogilise universaalse laia toimespektriga desinfitseerimisvahendina“ ja/või „nahasõbralikuna“ ja/või „mahetootena“.

15 See kohus rahuldas hagi 25. märtsi 2021. aasta kohtuotsusega.

16 Dm esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Oberlandesgericht Karlsruhele (liidumaa kõrgeim üldkohus Karlsruhes, Saksamaa), kes kohtuotsust osaliselt muutis. Nimetatud kohus tuvastas kõigepealt, et kõnealune toode on biotsiid määruse nr 528/2012 artikli 3 lõike 1 punkti a tähenduses ning toote etiketil esitatud vaidlusalused märkused, eelkõige sõna „nahasõbralik“, kuuluvad mõiste „reklaam“ alla, mis on määratletud määruse nr 528/2012 artikli 3 lõike 1 punktis y ja mida reguleerib määruse artikkel 72.

17 Nimetatud kohus leidis, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teises lauses loetletud väljendite puhul on ühine see, et üldise väite vormis alatähtsustatakse riske, mida biotsiid võib kaasa tuua inimeste või loomade tervisele või keskkonnale või seoses selle tõhususega. Seega kuuluvad selle sätte tähenduses samalaadse märkuse mõiste alla biotsiidist tulenevate riskidega seotud märkused, mis on võrreldavad selles sättes näitena toodud väljenditega, kuna need üldiselt alatähtsustavad nimetatud riske.

18 Selles kontekstis järeldas sama kohus, et märkus „nahasõbralik“, mida dm kõnealuse toote puhul kasutas, ei kujuta endast „samalaadset“ märkust määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause tähenduses. Nimelt ei alatähtsusta see märkus kõnealuse tootega kaasnevat riski, selle mõju ega kahjulikkust (nagu märkused „madala riskiastmega biotsiid“, „mittetoksiline“, „tervisele kahjutu“) üldiselt ega ka konkreetselt seoses inimeste või loomade tervise või keskkonnaga tervikuna. Oberlandesgericht Karlsruhe (liidumaa kõrgeim üldkohus Karlsruhes) hinnangul kirjeldab märkus „nahasõbralik“ – kuigi väga üldiselt – kõnealuse toote mõju konkreetsele organile, nimelt inimese nahale.

19 ZBUW esitas Oberlandesgericht Karlsruhe (liidumaa kõrgeim üldkohus Karlsruhes) otsuse peale kassatsioonkaebuse Bundesgerichtshofile (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab kõigepealt, et ainuüksi määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause sõnastus ei võimalda vastata küsimusele, mida tuleb mõista „samalaadse“ märkuse all selle sätte tähenduses. Ta leiab siiski, et nimetatud sätte eesmärk ja seos määruse artikli 72 lõike 3 esimese lausega räägivad Oberlandesgericht Karlsruhe (liidumaa kõrgeim üldkohus Karlsruhes) lähenemise kasuks.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teises lauses nimetatud väljendid on biotsiidide reklaamis keelatud, ja seda sõltumata küsimusest, kas need võivad kasutajat eksitada riskide suhtes, mida need tooted võivad kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega. Selle kohta leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus sarnaselt Oberlandesgericht Karlsruhega (liidumaa kõrgeim üldkohus Karlsruhes), et määruse eesmärk ei ole lihtsalt keelata biotsiidide reklaamis märkused, mis puudutavad riskide esinemist ja nende esinemise korral nende olulisust või nendest osa puudumist, ning seda olenemata märkuste tõelevastavusest, mida tuleb hinnata lähtuvalt keelust kasutajat määruse artikli 72 lõike 3 esimese lause tähenduses eksitada.

22 Nii leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teine lause ei jäta biotsiidide reklaamis lubatud märkuste hulgast, mis eelkõige ei ole eksitavad, välja konkreetseid, sealhulgas põhjendatud märkusi, mis viitavad niisuguste toodete puhul riski puudumisele või vähesele riskile või isegi teatavast aspektist nende positiivsele mõjule. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab sellega seoses, et üldistel märkustel on tarbijate jaoks kõige enam vaid väike informatiivne väärtus või puudub see üldse. Seevastu annavad põhjendatud konkreetsed märkused tarbijatele olulist ja kasulikku teavet. Tarbijate huvi teabe vastu tuleks aga arvesse võtta konkreetse tasakaalu puhul, mida selle määrusega soovitakse saavutada biotsiidide vaba liikumise ning inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme vahel.

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seega arvamusel, et samalaadse märkuse mõistet määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause tähenduses tuleb tõlgendada nii, et määrava tähtsusega on kõik selles sättes näitena loetletud väljendite ühised tunnused, st mitte ainult see, et need alatähtsustavad riske, vaid ka nende üldine laad. Seega ei ole märkuse näol, mis viitab üksnes biotsiidi konkreetsetele aspektidele, ilma et eitataks võimalike kahjulike kõrvaltoimete esinemist, tegemist „samalaadse“ märkusega selle sätte tähenduses.

24 Mis puudutab sellist desinfitseerimisvahendit nagu kõnealune toode, siis märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et piisavalt informeeritud ja arukas keskmine tarbija tõlgendab märkust „nahasõbralik“ üksnes sellisena, et sellega muudetakse kahjulikud kõrvaltoimed suhteliseks. Seega

ei muuda see märkus tarbijaid kõnealuse toote kasutamise suhtes vähem kriitiliseks. Sellist üldsuse arusaamist tugevdab määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 1 esimeses lauses ette nähtud märgistamiskohustus.

25 Lõpuks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuna ZBUW ei saa oma hagis, milles ta nõuab, et lõpetataks kõnealuse toote reklaamimine „nahasõbralikuna“, tugineda määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 esimeses lauses ette nähtud kasutaja eksitamise keelu rikkumisele, on käesoleval juhul asjakohane määruse artikli 72 lõike 3 teise lause tõlgendamine.

26 Neil asjaoludel otsustas Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas mõiste „muud samalaadset“ [määruse nr 528/2012] artikli 72 lõike 3 teise lause tähenduses hõlmab ainult selliseid reklaamis sisalduvaid märkusi, mis samamoodi nagu [viidatud sättes] sõnaselgelt loetletud väljendid üldiselt alatähtsustavad biotsiidi omadusi seoses riskidega, mida see võib kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses selle tõhususega, või hõlmab mõiste „muud samalaadset“ kõiki väljendeid, mis alatähtsustavad biotsiidi omadusi seoses riskidega, mida toode võib kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses toote tõhususega samamoodi nagu konkreetselt loetletud väljendid, ilma et need oleksid tingimata üldist laadi nagu loetletud väljendid?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

27 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teist lauset tuleb tõlgendada nii, et mõiste „muud samalaadset“ selle sätte tähenduses hõlmab kõiki biotsiidide reklaamis esitatud märkusi, mis sarnaselt selles sättes osutatud väljenditega alatähtsustavad riske, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, olemata siiski üldist laadi.

28 Sellega seoses väärib meeldetuletamist, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb liidu õigusnormi tõlgendamisel arvesse võtta sätte sõnastust, konteksti ja selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa säte on (5. märtsi 2024. aasta kohtuotsus Défense Active des Amateurs d’Armes jt, C-234/21, EU:C:2024:200, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Mis puudutab määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 sõnastust, siis on selle lõike esimeses lauses ette nähtud, et biotsiidide reklaamis ei esitleta toodet viisil, mis võib olla eksitav selle mõju suhtes inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või selle tõhususe suhtes. Selle lõike teises lauses on täpsustatud, et mitte mingil juhul ei tohi biotsiidireklaamis kasutada väljendeid „madala riskitasemega biotsiid“, „mittetoksiline“, „tervisele kahjutu“, „looduslik“, „keskkonnasõbralik“, „loomasõbralik“ või muud samalaadset.

30 Täpsemalt tuleb mõiste „muud samalaadset“ – määruse artikli 72 lõike 3 teise lause tähenduses – puhul tõdeda, et sõnastus „muud“ ja samalaadset“ viitab selles lauses loetletud väljenditele, milleks on „madala riskiastmega biotsiid“, „mittetoksiline“, „tervisele kahjutu“, „looduslik“, „keskkonnasõbralik“ ja „loomasõbralik“.

31 Esiteks tuleneb nende väljendite sõnastusest, et need eitavad juba oma sõnastusega selliste mitmesuguste riskide esinemist, mida biotsiid oma olemuslike omaduste ja nendega seotud kasutusviiside tõttu toovad kaasa inimestele, loomadele ja keskkonnale, nagu nähtub määruse artikli 3 lõike 1 punktist a koostoimes selle määruse põhjendusega 1.

32 Teiseks tuleb tõdeda, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause sõnastus ei sisalda ühtegi viidet sellele, et üksnes üldised märkused on biotsiidide reklaamis keelatud.

33 Seega ilmneb määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause sõnastusest, et selles sättes loetletud väljendite ühine laad seisneb selles, et need alatähtsustavad riske, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste või loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, või isegi eitavad selliste riskide esinemist, ilma et need väljendid oleksid tingimata üldist laadi.

34 Mis puudutab määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lause konteksti, siis tuleb kõigepealt märkida, et nagu nähtub määruse põhjendusest 61, on selle määrusega loodud süsteemi oluline osa muu hulgas biotsiididest tulenevaid riske käsitleva teabe tõhus edastamine. Seega peab biotsiidide reklaam võimaldama tarbijatel saada piisavalt teavet nende toodete kasutamisega seotud riskide kohta, et mitte neid ohte alahinnata ja teha selliste toodete ostmisel teadlik valik.

35 Seejärel tuleb tõdeda, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõiget 3 tuleb tõlgendada koostoimes määruse artiklis 69 ette nähtud biotsiidide märgistamise sätetega. Nimelt nähtub selle artikli lõikest 1, tõlgendatuna lähtuvalt määruse põhjendusest 53, et selliste toodete märgistus annab tarbijatele nende toodete kohta teavet, mis võimaldab neil teha teadlikke valikuid, ning sisaldab eelkõige direktiivis 1999/45 ja määruses nr 1272/2008 osutatud ohu- ja hoiatuslauseid.

36 Lõpuks on määruse nr 528/2012 artikli 69 lõikega 2 üheainsa lausena kehtestatud keeld, mille kohaselt ei tohi biotsiidide märgistus olla eksitav nende toodete mõju suhtes inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või nende tõhususe suhtes, ning sätestatud, et mingil juhul ei tohi märgistus sisaldada selles loetletud väljendeid, mis on identsed määruse artikli 72 lõikes 3 ettenähtutega, mis on ilmselgelt eksitavad.

37 Selles kontekstis tuleb asuda seisukohale, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõikega 3 on kehtestatud biotsiidide reklaamimist reguleerivad üldnormid, mis põhinevad tarbijate reaktsioonil riskidele, mida need tooted võivad kaasa tuua inimeste või loomade tervisele või keskkonnale, ning mida kohaldatakse sõltumata nende toodete tegelikest riskidest ja omadustest.

38 Määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teises lauses osutatud väljendid, sh väljend „muud samalaadset“, on näited väljenditest, mis on ilmselgelt eksitavad seoses nende riskidega ja mille suhtes kehtib seega selle määruse artikli 72 lõikes 3 sätestatud keeld kasutada neid biotsiidide reklaamis.

39 Sellest järeldub, et mis puudutab määruse artikli 72 lõike 3 teises lauses osutatud väljendite väidetava üldise laadi asjakohasust, siis võib nii üldine kui ka konkreetne märkus kasutajat ilmselgelt eksitada biotsiidide kasutamisega seotud riskide suhtes, alatähtsustades riske, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste või loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, või isegi eitades selliste riskide esinemist, mistõttu selline üldine laad ei ole asjakohane, et teha kindlaks, kas biotsiidiga seotud märkus kuulub mõiste „muud samalaadset“ alla sama määruse artikli 72 lõike 3 teise lause tähenduses.

40 Määruse nr 528/2012 eesmärk – nagu nähtub määruse artikli 1 lõikest 1, tõlgendatuna lähtuvalt selle põhjendusest 3 – on parandada siseturu toimimist biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist käsitlevate õigusnormide ühtlustamise abil, tagades samas inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme, kusjuures määruse sätted põhinevad ettevaatuspõhimõttel, mille eesmärk on tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse (14. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse artikli 17 lõike 5 kolmandast lõigust ilmneb, et liikmesriigid peavad võtma vajalikke meetmeid, et teavitada üldsust asjakohaselt biotsiidide riskidest ja kasulikkusest, samuti võimalustest, kuidas vähendada miinimumini nende kasutamist.

42 Seega soovis liidu seadusandja saavutada konkreetse tasakaalu biotsiidide vaba liikumise ning inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge taseme vahel (19. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus CIHEF jt, C-147/21, EU:C:2023:31, punkt 64).

43 Sel eesmärgil soovis liidu seadusandja määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teise lausega üksikasjalikult ja täielikult piiritleda nende väljendite sõnastust, mis käsitlevad biotsiidide kasutamisega kaasnevaid riske ning mis võivad esineda biotsiidide reklaamis, kuivõrd kõnealuse artikli kohaselt peab biotsiididel olema kohustuslik märge, selles on sõnaselgelt keelatud teatavad väljendid ja selle eesmärk on laiemalt keelata mis tahes reklaamivad väljendid, mis võivad kasutajat eksitada riskide suhtes, mida niisugused tooted võivad kaasa tuua (19. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus CIHEF jt, C-147/21, EU:C:2023:31, punkt 63).

44 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 33, ei kehti märkuste suhtes, mis ei alatähtsusta riske, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste või loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, üldjuhul määruse artikli 72 lõikes 3 ette nähtud keeld kasutada neid biotsiidide reklaamis.

45 Seevastu ei ole lubatud biotsiidide puhul kasutada reklaamlauseid, mis viitavad riskide puudumisele või vähesele riskile või nende toodete teatavale positiivsele mõjule, et neid riske alatähtsustada või isegi nende esinemist eitada. Nagu Euroopa Komisjon oma kirjalikes seisukohtades sisuliselt märkis, võivad sellised väljendid soodustada nende toodete liigset, hooletut või ebaõiget kasutamist, mis on vastuolus eesmärgiga vähendada nende kasutamist miinimumini.

46 Käesoleval juhul piisab, kui asjaomase biotsiidi reklaamis kasutatud sõna „nahasõbralik“ kohta märkida, et kuna sellel sõnal on esmapilgul positiivne tähendusvarjund, vältides viitamist mis tahes riskidele, võib see näidata toote kahjulikke kõrvaltoimeid suhtelisena, või isegi, nagu Kreeka valitsus ja komisjon oma kirjalikes seisukohtades sisuliselt väidavad, annab alust arvata, et see toode võib olla lausa nahale kasulik. Selline sõna on aga eksitav, mistõttu on õigustatud keeld kasutada seda toote reklaamis määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 tähenduses.

47 Seda tõlgendust ei sea kahtluse alla asjaolu, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 1 esimeses lauses ette nähtud kohustusliku märke kohaselt peab reklaamis olema selgelt ja kergesti loetavalt märgitud, et biotsiide tuleb kasutada ohutult ning enne kasutamist tuleb läbi lugeda märgistus ja teave toote kohta. Nagu komisjon oma kirjalikes seisukohtades märkis, võib märgistuse lugemine juhtida tarbijate tähelepanu koguni kõrvale muult sellel olevalt teabelt.

48 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 528/2012 artikli 72 lõike 3 teist lauset tuleb tõlgendada nii, et mõiste „muud samalaadset“ selle sätte tähenduses hõlmab kõiki biotsiidide reklaamis esitatud märkusi, mis sarnaselt selles sättes osutatud väljenditega viitavad nendele toodetele viisil, mis võib kasutajat eksitada riskide suhtes, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, alatähtsustades neid riske või isegi eitades nende esinemist, ilma et need märkused peaksid tingimata olema üldist laadi.

Kohtukulud

49 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist, artikli 72 lõike 3 teist lauset

tuleb tõlgendada nii, et

mõiste „muud samalaadset“ selle sätte tähenduses hõlmab kõiki biotsiidide reklaamis esitatud märkusi, mis sarnaselt selles sättes osutatud väljenditega viitavad nendele toodetele viisil, mis võib kasutajat eksitada riskide suhtes, mida biotsiidid võivad kaasa tuua inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale või seoses nende tõhususega, alatähtsustades neid riske või isegi eitades nende esinemist, ilma et need märkused peaksid tingimata olema üldist laadi.

Allkirjad